

ROCKWOOL FONDENS FORSKNINGSENHED
ROCKWOOL FOUNDATION RESEARCH UNIT

Arbejdsmarkedsudvalget
AMU alm. del - Bilag 172
Offentligt

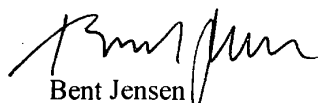
16. april 2009

Med bud

Arbejdsmarkedsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Vedlagt fremsendes 30 eksemplarer af Rockwool Fondens Forskningsenheds nyhedsbrev af april 2009 til orientering.

Med venlig hilsen

Bent Jensen

Bilag

Åbning af det danske arbejdsmarked mod øst har været en succes

Der er kommet mange østeuropæere til Danmark. Det går godt med deres beskæftigelse, og de kan komme til at yde et betydeligt bidrag til finansieringen af den fremtidige velfærd.

Sådan lyder hovedkonklusionerne i det seneste forskningsprojekt fra Rockwool Fondens Forskningsenhed om østeuropæernes indtog på det danske arbejdsmarked. Projektet handler om konsekvenserne af østudvidelsen for det danske arbejdsmarked og for velfærdsstaten og leverer bl.a. den første analyse af det samlede antal østarbejdere i landet. Det fremgår, at siden EU i 2004 blev udvidet med en række nye lande, er antallet af østeuropæere på det danske arbejdsmarked tredoblet – fra knap 10.000 i 2003 til knap 30.000 i 2007.

De fleste af de nye indvandrere er polakker eller balttere, og langt hovedparten har ladet sig ansætte som lønmodtagere i danske virksomheder.

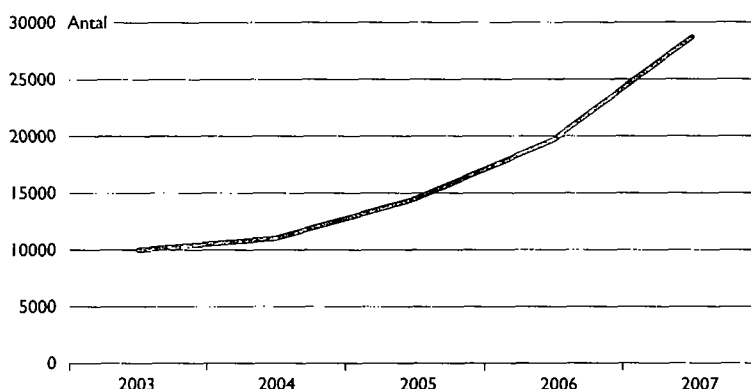
Forskningsprojektet *Det danske arbejdsmarked og EU-udvidelsen mod øst* er gennemført i samarbejde med Centre for Economic and Business Research (CEBR) ved Handelshøjskolen i København.

Ifølge forskningschef Torben Tranæs er der mange positive resultater i den nye undersøgelse: "Et af de mere håndfaste er, at netop denne type indvandring kan give store plusser for det danske samfund. Det er ikke urealistisk, at de kommer til at yde et bidrag på op til fire mia. kr. til den offentlige økonomi," siger Torben Tranæs og tilføjer, at "diverse kommissioner jo for tiden leder efter 14 mia. kr."

Der er samtidig en række andre konklusioner på forskningsprojektet. For eksempel, at ansættelse af en udenlandsk eks-

FIGUR 1

Østeuropæisk arbejdskraft i Danmark 2003-7

Note: Figuren dækker lønmodtagere (inklusive pendlere), selvstændige og udstationerede. Data for pendlere findes kun for 2005 og frem.

Kilde: *Det danske arbejdsmarked og EU-udvidelsen mod øst* (Gyldendal 2009).

Siden EU i 2004 blev åbnet mod øst, er antallet af østeuropæere på det danske arbejdsmarked tredoblet.

pert i en dansk servicevirksomhed er en god nyhed for både virksomhed og ansatte. Virksomheder med udenlandske eksperter er mere produktive, og lønnen stiger mere end i andre virksomheder.

Samtidig viser det sig dog, at det især er de veluddannede indvandrere, der – efter en periode – får lyst til at genudvandre fra Danmark. Jo bedre uddannelse, jo større er sandsynligheden for, at de vender Danmark ryggen og bruger deres talenter andre steder.

Endelig fremgår det af undersøgelsen, at de forventede økonomiske konsekvenser af indvandring spiller en rolle for folks holdninger til indvandring. Personer, der forventer at blive ramt på deres egen privatøkonomi, er mere skeptiske over for indvandring end andre. Undersøgelsen viser også, at overordnet set har danskerne ikke større modvilje over for indvandrere end andre europæere.

Indhold

Østeuropæere kan gavne velfærd

Indvandrere fra de østeuropæiske EU-lande vil kunne give op til fire milliarder kroner ekstra i statskassen om året. De er typisk mænd, og de kommer her for at arbejde. 3

Tredobling af østarbejdere på få år

Efter EU's udvidelse mod øst i 2004 er der kommet tre gange så mange østeuropæere på det danske arbejdsmarked. Langt de fleste er lønmodtagere i danske virksomheder. 5

De private husstande bruger ikke udlændinge i stor stil (endnu), og når de gør det, er det oftest hvidt

Det sker, at udlændingene betales sort, når danske husstande skal have udført et stykke arbejde. Men det sker ikke så tit, som når husstandene bruger dansk arbejdskraft. 7

Virksomheder med udenlandske eksperter er mere produktive og betaler højere løn

I perioden 1999-2005 har det givet ekstra syv pct. på produktiviteten og ekstra tre pct. på lønnen at høre til blandt de servicevirksomheder, der har ansat udenlandske eksperter. 8

Veluddannede indvandrere rejser igen

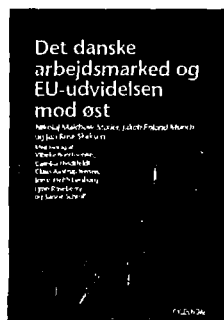
Veluddannede indvandrere forlader oftere Danmark end andre indvandrere. Det samme gør sig gældende for indvandrere med en meget høj eller meget lav indkomst. 10

Usikkert om østeuropæere har bidraget til at udjævne konjunkturerne

Bliver lønnen mindre konjunkturfølsom i brancher med mange indvandrere eller en høj grad af outsourcing? Svaret er, at det kan man ikke påvise. 11

Danskere er mere optimistiske omkring de økonomiske konsekvenser af indvandringen end andre europæere

Danskere har tidligere været lidt mere skeptiske over for indvandrere end andre EU-borgere. Men i dag er den ekstra skepsis væk. Mange mener, at indvandring påvirker økonomien positivt. 14

Det danske arbejdsmarked og EU-udvidelsen mod øst

Af Nikolaj Malchow-Møller, Jakob Roland Munch og Jan Rose Skaksen med bidrag af Vibeke Borchsenius, Camilla Hvidtfeldt, Claus Aastrup Jensen, Jonas Helth Lønberg, Lynn Roseberry og Sanne Schroll

Gyldendal, april 2009. 160 sider, 169 kr. ISBN 978-87-02-07933-3

Rockwool Fondens Forskningsenhed. Nyhedsbrev (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i Enheden. Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Ansvarshavende redaktører: Forskningschef Torben Tranæs og formidlingschef Bent Jensen.

Forskningsenhedens øvrige medarbejdere er: Forskningsassistent Lars Højsgaard Andersen, forsker Signe Hald Andersen, seniorforsker Jens Bonke, forskningsassistent Johannes K. Clausen, forskningsassistent Maria Elgaard, forskningsassistent Peter Fallesen, forsker Jane Greve, forsker Camilla Hvidtfeldt, forskningsassistent Rasmus Landersø, forskningsassistent Frederik Lyngsaa Lang, forsker Claus Larsen, forskningsassistent Ane Ring Laursen, forsker Helene Bie Lilleør, forskningsassistent Louise Herrup Nielsen, forsker Marie Louise Schultz-Nielsen, sekretær Mai-britt Sejberg, forskningsassistent Peer Skov og forskningsassistent Elise Stenholt Sørensen.

Evt. praktiske spørgsmål vedrørende nyhedsbrevet besvares af Mai-britt Sejberg på tlf. 39 17 38 32. Fax: 39 20 52 19.

Adresse: Sejrøgade 11, 2100 København Ø. E-post: forskningsenheden@rff.dk. Hjemmeside: www.rff.dk